

**ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА ШКОЛА СУДДІВ УКРАЇНИ**

Адреса: вул. Жилянська, 120 А, м. Київ, 01032
Тел/факс: +38 044 597 09 30; e-mail: info@nsj.gov.ua
Код ЄДРПОУ 37451388

08 ВЕР 2025 № Н-01/2159
на № 19-7409/25 від 28.08.2025

**Голові
Вищої кваліфікаційної комісії
суддів України
Андрію ПАСІЧНИКУ**

*Щодо проєкту Положення про
регулярне оцінювання судді*

Шановний пане Андрію!

На Ваш лист від 28.08.2025 № 19-7409/25 щодо висловлення позиції стосовно проєкту Положення про регулярне оцінювання судді, повідомляємо, що Національна школа суддів України проаналізувала наданий проєкт та звертає увагу на таке.

Відповідно до частини першої статті 90 Закону України “Про судоустрій і статус суддів”, регулярне оцінювання судді упродовж перебування на посаді проводиться з метою виявлення індивідуальних потреб судді щодо вдосконалення, стимулювання його до підтримання кваліфікації на належному рівні та професійного зростання.

Регулярне оцінювання судді проводиться: 1) викладачами (тренерами) Національної школи суддів України за результатами підготовки шляхом заповнення анкети; 2) іншими суддями відповідного суду шляхом анкетування; 3) самим суддею шляхом заповнення анкети самооцінки; 4) громадськими

об'єднаннями шляхом незалежного оцінювання роботи судді в судових засіданнях.

Наданий на розгляд проєкт Положення про регулярне оцінювання судді враховує наведені законодавчі вимоги щодо видів регулярного оцінювання.

Водночас, окремі положення проєкту Положення про регулярне оцінювання судді потребують доопрацювання. Зокрема, абзацом другим пункту 9 визначено, що питання організаційного забезпечення оцінювання суддів може здійснюватися зборами суддів відповідного суду. Втім, більш вдалим є визначення можливості участі у вирішенні питань організаційного забезпечення оцінювання суддів зборами суддів відповідного суду.

Також, з огляду на встановлення відповідальності для голови суду або виконувача його обов'язків за організацію оцінювання судді іншими суддями відповідного суду (у разі неухвалення зборами суддів відповідного рішення), голову суду та виконувача його обов'язків також слід наділити повноваженнями затвердження графіку регулярного оцінювання у випадку неухвалення зборами суддів відповідного рішення (пункт 10 проєкту Положення про регулярне оцінювання судді). Аналогічні зміни доцільно внести до пункту 27 проєкту Положення про регулярне оцінювання судді.

Абзацом першим пункту 12 проєкту Положення про регулярне оцінювання судді передбачено, що оцінювання судді викладачами (тренерами) Національної школи суддів України проводиться не рідше одного разу на три роки за результатами кожного тренінгу, що є обов'язковими в межах підготовки суддів.

Абзац другий вказаного пункту передбачає, що перелік тренінгів щорічно формується Національною школою суддів України з урахуванням результатів регулярного оцінювання суддів за минулий рік, затверджується ректором Національної школи суддів України та оприлюднюється на її офіційному вебсайті. При визначенні тематики тренінгу, який проводиться для судді, враховуються результати його регулярного оцінювання (пункт 13 проєкту Положення про регулярне оцінювання судді).

Звертаємо увагу на те, що згідно із підпунктами 5.4.1., 5.4.2. пункту 5.4. параграфу 5 глави 3 розділу IV Регламенту Національної школи суддів України, затвердженого наказом НШСУ від 24.06.2016 № 34 (зі змінами) для розробки проектів стандартизованих програм підготовки ... наказом ректора створюються робочі групи за поданням відділу, що відповідає за підготовку суддів.

Основними функціями робочих груп є: розробка проектів програм підготовки; ознайомлення зацікавлених осіб з проектами програм підготовки; опрацювання та узагальнення пропозицій і зауважень до проектів програм підготовки, отриманих від РВ НШСУ, місцевих, апеляційних, вищих спеціалізованих судів та Верховного Суду, органів суддівського самоврядування, Державної судової адміністрації України та її територіальних управлінь, проектів міжнародної технічної допомоги Україні, з якими співпрацює НШСУ, громадських організацій правників, а також рекомендацій щодо проходження курсів підвищення кваліфікації, визначених органом, що здійснює кваліфікаційне або дисциплінарне провадження щодо суддів; внесення протягом року пропозицій щодо доповнень до програм підготовки з урахуванням змін діючого законодавства, судової практики тощо.

Відповідно до підпункту 2.4.1. пункту 2.4. Порядку і методології оцінки навчальних потреб суддів (додаток № 84 до Регламенту Національної школи суддів України), збір інформації про навчальні потреби суддів здійснюється: розробниками навчального курсу за результатами його апробації та у разі отримання інформації щодо необхідності актуалізації курсу; викладачами (тренерами), модераторами, фасилітаторами під час проведення навчального заходу; координатором навчального заходу шляхом спостереження за проведенням навчального заходу (виконанням практичних завдань, обговорень, підведенням підсумків тощо); працівниками НШСУ під час проведення наукових досліджень, опрацювання джерел інформації щодо навчальних потреб суддів, розробки навчальних курсів, участі у заходах.

Аналіз, узагальнення зібраної інформації про навчальні потреби суддів здійснюється структурними підрозділами НШСУ, які складають доповідні записки за підсумками цієї роботи (підпункт 2.4.2. пункту 2.4. Порядку і методології оцінки навчальних потреб суддів).

Надалі, урахування в навчальному процесі навчальних потреб суддів здійснюється структурними підрозділами та робочими групами НШСУ. Доповідні записки про виявлені навчальні потреби суддів та джерела інформації щодо навчальних потреб суддів ураховуються в процесі формування проєктів ... стандартизованих програм підготовки суддів робочими групами за напрямками спеціалізацій (підпункт 2.4.4. пункту 2.4. Порядку і методології оцінки навчальних потреб суддів). У свою чергу, результати регулярного оцінювання можуть відноситись до інформації, що свідчить про навчальні потреби суддів (пункт 3.4. Порядку і методології оцінки навчальних потреб суддів).

З наведеного слідує, що процес визначення навчальних потреб суддів, регламентований на рівні локальних нормативно-правових актів НШСУ, може враховувати результати регулярного оцінювання суддів та має бути визначений саме локальними нормативно-правовими актами НШСУ. Тому абзац другий пункту 12, пункт 13 проєкту Положення про регулярне оцінювання судді потрібно виключити. Також слід наголосити, що визначення тематики тренінгу, який проводиться для судді, з урахуванням результатів його регулярного оцінювання (пункт 13 проєкту Положення про регулярне оцінювання судді) передбачає визначення тематики тренінгу для кожного судді зважаючи на його потреби, що є неможливим, оскільки стандартизовані програми, програми підтримання кваліфікації суддів, складовими яких є тренінги, формуються з урахуванням навчальних потреб суддів за юрисдикціями та інстанціями, з урахуванням строку перебування на посаді тощо.

З аналогічних підстав, неможливим видається врахування під час формування (обов'язкових) планів підготовки анкет самооцінювання суддів (пункт 42 проєкту Положення про регулярне оцінювання судді).

Результати відповідного анкетування суддя сам може врахувати обираючи потрібні саме йому заходи періодичного навчання. Тому пункт 42 проєкту Положення про регулярне оцінювання судді потрібно виключити.

Вимога щодо реєстрації у Національній школі суддів України не пізніше трьох робочих днів після проведення тренінгу анкети оцінювання судді за результатами тренінгу (пункт 14 проєкту Положення про регулярне оцінювання судді) також є надмірною, оскільки анкети зберігаються відповідальними за проведення навчальних заходів особами і ведення додаткового журналу обліку буде невиправданим навантаженням для працівників НШСУ.

Формулювання пункту 15 проєкту Положення про регулярне оцінювання судді: «Національна школа суддів України ознайомлює суддю з анкетною не пізніше п'яти робочих днів після закінчення відповідного тренінгу на електронну адресу відповідного суду або іншу електронну адресу, про яку повідомлено суддею» слід замінити на «Національна школа суддів України ознайомлює суддю з анкетною не пізніше п'яти робочих днів після закінчення відповідного тренінгу шляхом надіслання на електронну адресу відповідного суду або іншу електронну адресу, про яку повідомлено суддею, анкети оцінювання судді за результатами тренінгу». Аналогічні зміни доцільно внести у пункті 17 проєкту Положення про регулярне оцінювання судді.

У пункті 16 проєкту Положення про регулярне оцінювання судді слово «вказано» потрібно замінити на «вказану».

Пункт 19 проєкту Положення про регулярне оцінювання судді пропонуємо викласти у такій редакції: «Анкети оцінювання суддів за результатами тренінгу, заперечення суддів (за наявності), анкети за результатами розгляду заперечень та вмотивовані письмові відповіді на заперечення (за наявності) не пізніше тридцяти робочих днів від дня заповнення анкети оцінювання судді, якщо результати оцінювання не заперечувалися суддею, або від дня надання вмотивованої письмової відповіді на заперечення, або від дня заповнення нової анкети оцінювання після проведення відповідного тренінгу надсилаються

Національною школою суддів України до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України для включення до суддівського досьє”.

Положення пунктів 29, 30, 35, 36 проекту Положення про регулярне оцінювання судді стосовно направлення анкети оцінювання до Національної школи суддів України є необґрунтованими, не відповідають приписам Закону України “Про судоустрій і статус суддів” та лише збільшують навантаження на працівників закладу суддівської освіти. Відповідно до пункту п’ятого частини четвертої статті 85 “Про судоустрій і статус суддів”, суддівське досьє має містити інформацію про результати регулярної оцінки судді упродовж перебування на посаді. Звертаємо увагу на те, що анкети оцінювання судді іншими суддями відповідного суду є результатом регулярної оцінки судді та не потребують складання індивідуальних висновків, як це передбачено пунктом 36 проекту Положення про регулярне оцінювання судді. Складення індивідуальних висновків за результатами анкетування судді не передбачено Законом України “Про судоустрій і статус суддів” та локальними нормативно-правовими актами НШСУ, мета такого висновку не обґрунтована і не визначено, яким чином та за рахунок яких ресурсів (яких і так бракує) пропонується опрацьовувати такий величезний об’єм інформації.

Зважаючи на наведене, пропонуємо виключити пункти 30, 35, 36 проекту Положення про регулярне оцінювання судді, а пункт 29 викласти у такій редакції: “Заповнена та засвідчена підписом судді анкета оцінювання іншого судді відповідного суду надсилається до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України для включення до суддівського досьє поштою чи електронною поштою у відсканованому вигляді на офіційну електронну адресу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України не пізніше 20 (двадцяти) робочих днів з моменту її заповнення”.

Також не відповідають вимогам пункту п’ятого частини четвертої статті 85 “Про судоустрій і статус суддів” положення про направлення анкет

самооцінювання судді до Національної школи суддів України, оскільки такі анкети мають бути частиною суддівського досьє.

З наведених вище мотивів, запровадження обов'язку НШСУ складати індивідуальні висновки за результатами самооцінювання судді також є необґрунтованим, тому пункти 42, 43, 44 проєкту Положення про регулярне оцінювання судді потрібно виключити.

Натомість, пропонуємо передбачити, що “Анкета самооцінки судді надсилається до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України для включення до суддівського досьє поштою чи електронною поштою у відсканованому вигляді на офіційну електронну адресу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України не пізніше 20 (двадцяти) робочих днів з моменту її заповнення”.

Також недостатньо необґрунтованим видається дослідження анкет оцінювання судді викладачами (тренерами) Національної школи суддів України (підпункт 83.1 пункту 83 проєкту Положення про регулярне оцінювання судді), оскільки сама по собі анкета оцінювання судді викладачами (тренерами) вже є результатом оцінювання; оформлення результатів оцінювання судді суддями відповідного суду рішенням зборів суддів у вигляді висновку (підпункт 83.2 пункт 83 проєкту Положення про регулярне оцінювання судді); складення висновку Національної школи суддів України про підсумки врахування результатів самооцінювання судді (підпункт 83.3 пункт 83 проєкту Положення про регулярне оцінювання судді). Тому, пункт 83 (із відповідними підпунктами) проєкту Положення про регулярне оцінювання судді потрібно виключити.

Крім того, виключити потрібно пункт 35 проєкту Положення про регулярне оцінювання судді, згідно якого інформація про врахування Національною школою суддів України результатів регулярного оцінювання суддів викладається у щорічному звіті Національної школи суддів України. Справа у тому, що результати оцінювання суддів можуть бути враховані НШСУ при плануванні навчальних заходів, проте прозвітувати по кожному індивідуальному випадку врахування інформації з анкет практично неможливо.

Додатки 1, 2, 3, 4 до проєкту Положення про регулярне оцінювання судді пропонуємо сформувані на основі напрацювань Національної школи суддів України, розміщених у вкладці «Порядок і методологія регулярного оцінювання та самооцінювання судді» рубрики «Нормативно-правові акти» офіційного вебсайту Національної школи суддів України. При доопрацюванні проєкту Положення також стане у нагоді напрацьований Національною школою суддів України проєкт Порядку і методології регулярного оцінювання та самооцінювання судді, що розміщений у вказаній вкладці.

Зважаючи на вищенаведене доходимо висновку, що проєкт Положення про регулярне оцінювання судді у наведеній редакції потребує суттєвого доопрацювання з урахуванням висловлених зауважень та пропозицій.

З повагою

В. о. ректора

Наталія ШУКЛІНА